

Skärpedjup

Skärpedjupet är minimalt på korta avstånd. Hur öka det? Välj minsta bländaröppning (d.v.s. 8-11). För en snedvy (av t.ex. ett lok), ställ inte in avståndet på huvudmotivets närmaste punkt, utan cirka en tredjedel in på objektet (skärpan når både hitom och bortom inställt avstånd!). Håll bildens djup kort (dvs plåta gärna dina lok på smala hyllbanor).

Vidvinkel ger större skärpedjup än normaloptik (på lika fotoavstånd!) men återger huvudmotivet mycket mindre i bild. Går vi nära in på med vidvinkeln, för att få huvudmotivet större, krymper skärpedjupet igen, och "närperspektivet" ger motivet ett lätt förvrängt utseende.

Vi sade att en 4 Mp kamera räcker för en tre spalter bred bild. Har du en nyare kamera på runt 8-10 Mp? Testa ett knep! Komponera bilden med zoomen i "normaloptiksläge", men backa ut till vidvinkel innan du trycker av! Beskr sedan bilden i datorn (dock inte mer än att den klarar tre spalters bredd, dvs minst cirka 2200 punkter). Detta ger dig samma vy som med normaloptik, fast med större skärpedjup!

Bilder från din bana

Hur få naturligt perspektiv i ett modellfoto? Tag dina bilder på normalt betraktningssavstånd (cirka 35-40 cm), så ser modellerna "normala" ut. Med vidvinkel blir ju då motivet mycket litet och halva rummet syns i bild, så zooma ut en bit, åtminstone till "normalobjektivläge".

Och, viktigast: placera kameran i skalenlig ögonhöjd! I skala H0 är den sådär 18-19 mm. En digital kompaktkamera brukar ha sitt linscentrum 25-30 mm över marken, d.v.s. aningen högt. Prova att låta kameran (på stativ) "vila linsen mot bordskanten". Beskr sedan bilden nedtill för att få bort sudd i förgrunden. Eller, ställ kameran direkt på tågbordet, på ett ställe där rälsen ligger litet högre än omgivningen.

Ha det så trevligt som mj-fotograf!

Modelljärnvägs- magasinet

Sveriges tidskrift för
modelljärnväg

Fotoguide

MJ-foto med digital kompaktkamera

Här hittar du riktlinjer och tips för foton som ska skickas till **Modelljärnvägsmagasinet**. Texten är skriven av Hans Svensson i Lunde.

MJ-fotografering kan verka lite trixigt i början – men snart lär du dig knepen och upptäcker då att du fått en rolig extrahobby inom ramen för MJ-hobbyn.

Vi förbehåller oss rätten att publicera insänt material och avgöra i vilket nummer av **Modelljärnvägsmagasinet** som det kommer att publiceras. Redigering av bilder sker i direkt samförstånd med upphovspersonen.

Rättigheterna till insänt material regleras mellan **Modelljärnvägsmagasinet** och upphovspersonen i ett avtal. Vissa foton kan komma att läggas ut på vår hemsida. Detta regleras likaså i avtalet.

Vi kan inte ta ansvar för insänt material som vi inte har beställt, men vi uppskattar såklart att få brev och e-post.

Och du – man får arvode för publicerat material! Arvodet för publicerade bilder regleras i avtal enligt överenskommelse.

Välkommen med ditt material!

MJ-magasinet
054-54 27 30

Åstorpsgatan 3
660 50 Vålberg

red@mj-magasinet.se
www.mj-magasinet.se

Bilder för tryck

Obearbetade foton levererar du i det JPEG-format kameran ger. Har du bearbetat bilden i datorn så spara den i TIFF-format. Skärp inte bilderna! Detta görs bäst när bilden fått sin slutliga storlek vid layouten.

En sida i MJ-magasinet är tre spalter (18,3 cm) bred. Vi trycker bilder med upplösningen 300 punkter/tum. Den bildbredd som behövs för en trespaltig bild blir då (minst) 2161 punkter. En 4 Mp kamera räcker för detta. Däremot ger 2 à 3 Mp kameror högst två spalters bildbredd. För en omslagsbild (i stående A4-format) krävs en 10 Mp kamera.

Kamerainställningar

Vissa kamerainställningar går inte att nå i autoläge. Med programratten på *A/Av* (bländarförval) eller *M* (manuellt) kan du välja kamerans minsta bländare (vanligen 8-11), vilket ger största möjliga skärpedjup.

Ställ in kameran på att ta bilderna i högsta upplösning. En typisk 4 Mp kamera bör då ge en bildbredd om 2272 punkter, en 6 Mp 2816, en 8 Mp 3264 och en 10 Mp 3648 punkters bildbredd – värdena kan variera mellan olika kameror. Bildens höjd då? Hos våra digitala kompaktkameror är den 3/4 av bildbredden.

Ställ in kameran på att komprimera JPEG-bilden så litet som möjligt. Detta läge (som ger största bildfilen) bör heta *Superfine* eller *Fine*.

Ställ in lägsta *ISO-värdet* (oftast 80-100) för att slippa brus i bilden.

Finns ett menyval för kontrast (se handboken!), så ställ in det på *Low*. Kompaktkamerans lilla sensor har annars svårt att klara stora kontraster som i motiv av typen "svart ånglok med ljus himmel bakom".

För att få exakt kontroll över var skärpan ligger, ställ in autofokusen så att den bara mäter i en ruta mitt i bilden (se handboken!). Annars mäter autofokusen avstånden till ett antal olika punkter i motivet och räknar ut ett slags genomsnittsavstånd som den ställer in skärpan på.

Stativ

Stativet är nödvändigt för att ge skarpa närbilder på långa slutartider. Det underlättar även bildkomposition och skärpeinställning. Och, för att inte rucka på kameran, använd självutlösaren (inställd på 2 sek)!

Belysning

Digitalkompaktens inbyggda blixtr är oanvändbar för mj-fotografering. Blixterns hårda "strålkastarljus" rakt framifrån ger fula, svarta skuggor (särskilt störande på bakgrundens himmelskuliss). Stäng av blixten!

Byggbilder? De måste gå lätt att ta i hobbyhörnan medan du bygger! Ha kameran på ett bordsstativ, och belys bygget med arbetslampan, gärna plus en liten extra bordslampa som dämpar skuggor.

Fotoljus för bilder tagna på din bana då? Ett vanligt råd är att köpa två halogenarbetslampor på ett byggvaruhus. En får bli "allmänljus" riktad mot rummets tak, den andra blir din "sol". Jodå, det fungerar nog.

Å andra sidan har du väl redan försett din bana med en belysning som visar upp dina modeller på bästa sätt? Varmvita fullfärgslysrör hängda över banan skapar t.ex. ett mjukt, "lätt slöjat solsken", som även duger bra som fotoljus! (Vid behov hjälpt av en reflexskärm, dvs vit kartong med aluminiumfolie på ena sidan, som lättar upp skuggor.)

Är din bana lätt flyttbar kan du förstås ta mj-bilder utomhus i dagsljus. Gör då det en lätt mulen dag. Skarpt solsken ger fula, hårda skuggor.

Vitbalans

Sätt vitbalansen i manuellt läge, och ställ in den mot ett vitt papper på motivets plats (se handboken). Det ger din bild rätt färger i vilket ljus som helst. Men belysningen skall vara enhetlig! Blandljus ger konstiga färgfläckar i bilden. Drag ned rullgardinen för att skärma av dagsljuset (och släck taklampan om den levererar "fel" slags ljus).